

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 30.10.2023 § 361

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.10.2023

§ 361

Valtuustoaloite: Lahden kaupungista imetysmyönteinen työpaikka KV

4121/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta, p. 050 559 4065

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.”

Perusteluosa

Valtuutettu Anna Kaisa Kupiainen ym. 24.8.2023:

”Lahden kaupungista imetysmyönteinen työpaikka

Imettävien vanhempien toiveet työhönpaluusta ja imetyksestä on voitava jatkossa sovittaa paremmin yhteen. Perhevapaaudistuksen tavoite on ollut, että vapaat jakautuvat jatkossa tasaisemmin lapsen vanhempien

välille. Uudistus on historiallinen ja edistää niin työelämän tasa-arvoa kuin molempien vanhempien oikeuksia ja mahdollisuuksia hoitaa lasta kotona.

Imetys edistää imettävän vanhemman ja lapsen terveyttä. Suomessa suositellaan täysimetystä 4-6 kuukauteen asti ja tämän jälkeen osittaisimetystä vähintään vuoden ikään saakka. WHO suosittelee jatkamaan imetystä siihen saakka, kun lapsi on kaksivuotias. Töihin palaaminen ei saa olla este imetyksen jatkamiselle, jos imettävä vanhempi ja lapsi toivovat imetyksen jatkoa. Työpaikoilla voidaan tukea imetystä monin konkreettisin tavoin: joustava työaika, mahdollisuus taukoihin, rauhallinen tila imetykselle (muu kuin wc-tila) tai rintamaidon pumppaamiselle (muu kuin wc-tila) sekä mahdollisuus säilyttää pumpattua maitoa. Työyhteisön myönteinen ilmapiiri imetykselle on avainasemassa.

Tarvitaan koko yhteiskunnan imetysmyönteistä asennetta, ja aivan erityisesti imetyksen jatkumisen mahdollistamista työpaikoilla. Suomi ei esimerkiksi ole ratifioinut ILO:n äitiyssuojelusopimusta (ILO:n yleissopimus n:o 183), jossa käsitellään muun muassa imetystä työpaikoilla tai päivittäisen työajan lyhentämistä imetystä varten. Suomessa on puhuttu perheystävällisistä työpaikoista jo kauan. Perheystävällisyyttä voisi edistää myös imetysmyönteisyyttä lisäämällä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut ehdotamme, että Lahti ryhtyy edistämään imetysmyönteistä ilmapiiriä omilla työpaikoillaan sekä tekee konkreettisia toimenpiteitä esimerkiksi vauvan imetyksen ja maidon pumppaamisen mahdollistamiseksi työpäivän aikana työaikajärjestelyin, mahdollisuudella taukoihin, tarjoamalla imetykselle ja/tai pumppaukselle rauhallisen tilan (muun kuin wc-tilan) ja mahdollisuuden säilyttää rintamaitoa. Samalla kaupunki voi toimia suunnannäyttäjänä mainitsemalla imetysmyönteisyydestään esimerkiksi rekrytoinnin yhteydessä ja

kannustaa Lahden alueella toimivia yrityksiä ja muita työnantajia imetysmyönteisyyteen.”

Vastaus aloitteeseen

Lahden kaupungin henkilöstöpoliittisten linjausten mukaan kaupungin tavoitteena on tukea työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota työjärjestelyihin. Lahden kaupunki huomioi eri elämänvaiheissa olevien työntekijöiden yksityiselämän ja työn yhteensovittamisen myönteisellä suhtautumisella erilaisiin työtä koskeviin järjestelyihin. Esihenkilöitä ja työyhteisöjä kannustetaan keskusteluun arkisista ja konkreettisista keinoista siihen, miten työtä ja yksityiselämää voidaan yhteensovittaa.

Imetysmyönteisen työpaikan luomisessa toteutetaan arkisia tekoja työpaikoilla. Tärkeintä on myönteinen suhtautuminen imetyksen ja työnteon yhdistämiseen sekä joustava ja mahdollistava asenne. Imetysmyönteisiä käytäntöjä voidaan työpaikalla kehittää yhdessä työntekijöiden kanssa. Mikäli työssä etätyö ei ole mahdollista, esim. maidon pumppaukseen on mahdollista käyttää työpaikan lepotilaa (työturvallisuuslain 48 § mukaan työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä on työntekijöiden käytettävissä oltava työn luonne ja kesto sekä työntekijöiden lukumäärä huomioon ottaen riittävät ja asianmukaisesti varustetut peseytymis-, pukeutumis- ja vaatteiden säilytystilat, ruokailu-, lepo- ja käymälätilat sekä muut henkilöstötilat. Raskaana olevilla naisilla ja imettävillä äideillä on tarvittaessa oltava mahdollisuus mennä lepohuoneeseen tai muuhun sopivaan paikkaan lepäämään.) Lepo/taukotilan yhteydessä on jääkaappi, jossa maitoa voi

säilyttää. Lepo/taukotilojen viihtyisyyttä on mahdollisuus lisätä kaluste- ja valaistusjärjestelyin jo yleisen viihtyvyyden lisäämiseksi.

Elokuussa 2022 tuli voimaan perhevapaaudistus, jonka tavoitteena on jakaa perhevapaita tasaisemmin vanhempien kesken. Lisäksi uudistus on mahdollistanut entistä paremmin perhe-elämän ja työnteon yhdistämisen. Kaupungilla on erilaisia työtehtäviä, joissa työajat ja työaikajärjestelyt vaihtelevat työn luonteen mukaisesti. Työtehtävien reunaehdot huomioiden on töihin palaavan mahdollista jatkaa imettämistä/maidon pumppausta töihin paluusta huolimatta. Kunnallisiin virka- ja työehtosopimukseen tai työaikalainsäädäntöön ei sisälly imetystaukoja koskevia määräyksiä, mutta imettäjän on mahdollista käyttää virka- ja työehtosopimusten mukaisia taukoja myös imetykseen. Monissa tehtävissä on mahdollista tehdä työtä myös monipaikkaisesti ja/tai käyttäen liukuvaa työaika, jolloin imettäminen on luonnollisesti helpommin järjestettävissä.

Lahden kaupunki tavoittelee koko työuran kattavaa laadukasta ja hyvää työelämää. Imetysmyönteisen työpaikan luonnissa ei toteuteta erillisiä toimenpiteitä vaan jatketaan hyvää työnantajapolitiikkaa ja kannustetaan työyhteisöjä työelämän yhteiseen kehittämiseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -